

Deschidem această rubrică pentru a oferi cititorilor periodicului « Studii și cercetări de istorie veche » știri sumare după diversele manifestări științifice din țara noastră în legătură cu preocupările de istorie veche și de arheologie în general. În primul rând vom căuta să ținem rubrica la curent cu comunicările, referitoare la aceste specialități, ținute în cadrul Muzeului național de antichități și al celorlalte institute ale Academiei R.P.R.

De asemenea, vom consemna aici diferitele descoperiri arheologice, fie întâmplătoare, fie în urma cercetărilor. În numărul de față prezentăm informații despre comunicările ținute în ședințele plenare sau pe secții ale Muzeului național de antichități între 1 ianuarie 1954 și 1 februarie 1955. Alte știri privitoare la acest interval vor fi prezentate în numărul viitor.

Comunicările Muzeului național de antichități al Academiei R.P.R.

În ședințele plenare:

— La 4 ianuarie 1954, cu prilejul vizitei sale la Muzeul național de antichități din București, tov. Stancio Stancev, cercetător la Muzeul arheologic din Sofia, a făcut o expunere cu privire la « Stadiul cercetărilor arheologice din ultimii 60 de ani în Bulgaria », punând accentul pe rezultatele activității desfășurate după 9 septembrie 1944, sub regimul de democrație populară din republica vecină.

— 29 ianuarie 1954. Eugen Comșa: « Contribuție la cunoașterea culturii Boian », definind în cuprinsul acestei culturi patru faze și anume: Bolintineanu, Giulești, Vidra și Petru Rareș, ultima făcând tranziția spre cultura Gumelnița (comunicarea este publicată în « S.C.I.V. », anul V, 1954, nr. 3—4, p. 361—398). La discuții, conf. D. Berciu a ridicat obiecții în ce privește includerea fazei Petru Rareș în cultura Boian, considerînd-o ca aparținînd culturii Gumelnița. Prof. I. Nestor propune ca, în legătură cu problemele expuse, să se analizeze mai insistent elementele culturii Boian descoperite la Spanțov, iar, pe de altă parte, își exprimă părerea că în Moldova această cultură, cunoscută mai ales la Zănești, pe Bistrița, prezintă o evoluție deosebită de cea din Muntenia.

— 26 martie 1954. Bucur Mitrea: « Contribuții numismatice la cunoașterea problemei luptei împotriva stăpînirii romane în Dacia ». Pornind dela cartografia tezaurilor monetare din Dacia în secolele II—III, autorul semnalează gruparea lor pe anumite direcții și încearcă să explice acest fapt prin răscoale interne asociate cu tulburări produse în vecinătatea provinciei. La discuții, conf. D. Berciu susține că ar fi trebuit să se fi avut în vedere și tezaurile din afara provinciei Daciei și observă că fenomenul tezurării e general în tot imperiul roman în secolul al III-lea. Prof. Gh. Ștefan atrage atenția asupra greșitei utilizări a pasajului din S.H.A. din (Vita Antonini, cap. V) despre « rebellantes », care nu se referă la daci, ci la locuitorii provinciei Iudaea. Tov. R. Vulpe arată că metoda cartografică adoptată de autor nu poate avea caracter concludent pentru atacuri venite din afara Daciei.

— 30 aprilie 1954. I. Barnea: « Meșteșugurile în așezarea feudală de la Garvân-Dinogetia » e publicată în prezentul număr din « S.C.I.V. ».

— 21 mai 1954. Hortensia Dumitrescu: « O descoperire în legătură cu riturile de înmormîntare în cuprinsul culturii Cucuteni-Tripolie ». Cele două morminte neolitice de

la Traian aparținnd fazei Cucuteni A B și descoperite cu prilejul săpăturilor din 1952 (cf. « S.C.I.V. », anul IV, 1953, nr. 1—2, p. 61—66) sînt interpretate pe baza unei ample cercetări comparative, ca reprezentînd jertfe umane în legătură cu un ritual de caracter agrest. La discuții, tov. R. Vulpe scoate în evidență importanța descoperirii de la Traian și se declară de acord cu autoarea asupra interpretării formulate. Tov. Corneliu Mateescu emite părerea că cele două morminte de la Traian ar avea un caracter funerar obișnuit, făcînd parte, eventual, dintr-o necropolă distrusă ulterior prin eroziunea terenului. Prof. I. Nestor preconizează o paralelă, din punct de vedere funerar, între cultura ceramicii pictate din Moldova și cultura Zlota (Sandomir) din Polonia. Comunicarea a fost publicată în « S.C.I.V. », V, 1954, nr. 3—4, p. 399—429.

— 28 mai 1954. Iorgu Stoian: « În legătură cu teritoriul rural al Histriei ». Histria a trebuit să aibă un teritoriu rural încă de la origine, deoarece teritoriul este inerent definiției unei *polis* elenice. Autorul a căutat să aducă dovezi documentare în sprijinul vechimii teritoriului histrian. La discuții, prof. Em. Condurachi consideră că acest teritoriu de început trebuie să fi fost modest, numai ulterior dezvoltîndu-se pînă la limitele cunoscute în epoca romană. Prof. D. M. Pippidi crede că ar fi trebuit să se facă deosebirea între teritoriul de drept al Histriei și acela pe care îl stăpînea de fapt și care trebuie să fi fost mai mic, restul fiind în posesia populației băștinașe. Prof. R. Vulpe, raportîndu-se la constatările făcute cu prilejul săpăturilor de la Tariverdi și necesitățile practice ale Histriei, admite existența, încă din secolul al VI-lea î.e.n., a unui teritoriu histrian mai larg, a cărui populație băștinașă era dependentă de cetatea elenică. Prof. Gh. Ștefan opinează că autorul ar fi trebuit să acorde o mai mare atenție relațiilor dintre orașul Histria și locuitorii băștinași de pe teritoriul ei.

— La 26 noiembrie 1954, în cadrul săptămîinii prieteniei romîno-bulgare, prof. Gh. Ștefan, directorul Muzeului național de antichități, a vorbit, în localul Casei oamenilor de știință despre « Realizările arheologiei în R. P. Bulgaria, cu privire specială asupra organizării și metodelor de lucru folosite în săpăturile de la Popina (Silistra) » (cf. aci mai sus, p. 249—253). Expunerea a fost urmată de proiectarea unui film referitor la săpăturile arheologice din R. P. Bulgaria.

— La 7 ianuarie 1955, în sala Muzeului de artă populară, cu participarea personalului științific al acelei instituții și al Muzeului național de antichități, tov. Ion Vlăduțiu a ținut o comunicare despre « Principiile etnografiei sovietice », în care, după ce a arătat pe scurt tradițiile progresiste ale etnografiei sovietice, a pus un accent deosebit pe istorismul științific pe care se bazează etnografia sovietică, spre deosebire de falsul « istorism » al așa-ziselor « școli istorice » burgheze. De asemenea s-a oprit asupra metodelor etnografiei sovietice. La discuții, tov. Florea B. Florescu a arătat oportunitatea unor astfel de referate teoretice pentru dezvoltarea etnografiei științifice în țara noastră, exprimîndu-și dorința de a se face comunicări cu tema: metoda de culegere și prelucrare a materialului etnografic. Tov. T. Bănățeanu a subliniat posibilitățile mari care se deschid în fața etnografiei romînești și a arătat că ar fi trebuit și mai mult subliniat studiul de către etnografi al vieții actuale. Se simte nevoia comunicărilor mai ales în domeniul teoretic. Prof. I. Nestor a arătat că s-a subliniat istorismul etnografiei sovietice; de asemenea este nevoie să se accentueze și metoda de lucru a etnografiei sovietice.

Comunicări în Secția orînduirii comunei primitive.

— 30 ianuarie 1954. Corneliu Mateescu: « Referat despre patru studii sovietice recente privind noile descoperiri arheologice din U.R.S.S. în domeniul paleoliticului inferior ».

— 5 martie 1954. C. S. Nicolăescu-Plopșor: « Noi descoperiri paleolitice timpurii în R.P.R. ». Prezentare de obiecte de silex din paleoliticul inferior (de caracter mousterian, levalloisian și, eventual, clactonian), descoperite de curînd la București și în diferite alte localități din Muntenia, urmată de o expunere metodologică referitoare la cercetările de arheologie paleolitică.

— 30 martie 1954. Alexandrina Alexandrescu și Vlad Zirra au prezentat un referat asupra studiului sovietic « Problema culturii Niprului mijlociu la sfîrșitul neoliticului », de T. Passek (« *Kratkie Soobșcenii* », 1947, XVI, p. 34—51). Este vorba de culturile Gorodsk și Usatovo din Ucraina, răspîndite și pe teritoriul țării noastre.

— 30 martie 1954. D. Berciu: « Asupra figurinelor zoomorfe de piatră de la Sălcuța, Fedeleșeni, Casimcea și Terekli Mekteb ». Pe baza analogiei cu un obiect similar descoperit la Terekli Mekteb în Caucaz (cf. A. Iessen, « *Kratkie Soobșcenii* », XLVI, p. 48—53) figurinele în formă de capete de cai de la Sălcuța, Fedeleșeni și Casimcea sînt datate la sfîrșitul neoliticului, în epoca mormintelor tumulare cu ocră, și considerate ca originare din răsărit, de unde au fost aduse odată cu expansiunea culturii reprezentate prin acele morminte. În sprijinul interpretărilor sale, autorul precizează că exemplarul de la Sălcuța nu a fost găsit în stratul neolitic mai vechi caracteristic acelei stațiuni, ci la suprafață, împreună cu elemente din cultura Coțofeni. Comunicarea a fost publicată în « *S.C.I.V.* », V, 1954, nr. 3—4 p. 539—548.

— 7 mai 1954. Eugenia Zaharia: « Evoluția și tipologia inelelor de buclă din epoca de bronz pe teritoriul R.P.R. ». Este un studiu asupra inelelor penanulare cu capete petrecute, caracteristice cu deosebire culturii Monteoru.

— 5 noiembrie 1954. Eugen Comșa: « Rezultatele cercetărilor de la Slom (comuna Greaca) ». Este vorba de așezarea neolitică aparținînd culturii Boian-Giulești.

Comunicări în Secția orînduirii sclavagiste

— 15 ianuarie 1954. Florea B. Florescu (de la Muzeul de artă populară): « Apartenența etnică a purtătorilor de *nodus* de pe monumentul de la Adamclisi ». Autorul susține că « barbarii » reprezentați pe reliefele acestui monument, cu părul înnodat spre una din temple, nu sînt neapărat germani, așa cum sînt considerați de obicei pe baza acestei particularități, ci daci, deoarece elementele costumului lor se întîlnesc și în portul țărănilor noștri actuali, păstrate printr-o străveche tradiție. Monumentul ar data din epoca împăratului Traian. La discuții R. Vulpe admite, în principiu, posibilitatea răspîndirii nodului capilar în afara ariei populațiilor germanice, dar observă că dacii de pe Columna Traian nu au niciodată un asemenea nod, iar pe monumentul de la Adamclisi părul înnodat e purtat numai de oameni cu torsul gol, după un obicei caracteristic germanic și străin dacilor. Reliefele de la Adamclisi nu par a data din vremea lui Traian, ci se referă mai de grabă la o refacere a monumentului respectiv în secolul al IV-lea. În ce privește dănuirea unor elemente vestimentare dace pînă azi, R. Vulpe o consideră probabilă, dar fără a implica în mod necesar o continuitate directă. Distanța în timp între elementele comparate e prea mare pentru a trage o concluzie sigură în această privință, iar elementele intermediare ne rămîn încă necunoscute. Problema este capitală pentru etnografia romînească și merită toată atenția pentru viitor.

— 20 ianuarie 1954. Iorgu Stoian: « În legătură cu decretul tomitan privitor la paza cetățenească ». Este vorba de inscripția de la Dittenberger, Syll. ³, 731, care, după forma literelor nu poate fi din secolul I î.e.n. cum a fost considerată uneori, ci din secolul al II-lea î.e.n. Criza la care face aluzie decretul, cu epidemii, cu fuga unei părți din populație, cu dificultatea de a se găsi cetățeni voluntari pentru paza cetății, nu se referă la epoca atacurilor lui Burebista, cum s-a presupus, ci la o situație mai veche, cînd, după părerea referențului, orașul Tomis ar fi suferit din cauza presiunilor populației băștinașe din vecinătate

și din cauza luptelor interne de clasă. La discuții, R. Vulpe acceptând data propusă consideră că nu populația băștinașă din Dobrogea putea fi primejdioasă pentru cetate, ci atacurile venite mai de departe, din partea bastarnilor ori a geților de peste Dunăre. Prof. D. M. Pippidi, referindu-se la părăsirea orașului de o parte din populație, arată că nu ar putea fi vorba decît de clasa avută, săracii preferînd să rămînă pe loc.

— 12 februarie 1954. H. Mihăiescu: Referat asupra a trei studii sovietice referitoare la căderea lumii antice, apărute în « Vestnik Drevnei Istории », 1953.

— 16 martie 1954. Emilian Popescu: « Un document epigrafic inedit de la Histria și cultul Cybeleii ». Publicat în « S.C.I.V. », anul V, 1954, nr. 3—4, p. 449—466.

— 16 aprilie 1954. V. Canarache: « Observații în legătură cu topografia și portul Histriei ». În antichitate, cetatea Histria nu se afla pe o insulă ci pe o peninsulă, care a fost întreruptă de restul continentului vecin numai în vremuri mai noi, prin progresul eroziunilor. În sprijinul acestei concluzii, referentul aduce unele observații făcute la nord-vest de cetate, unde vechea conductă de apă a cetății este întreruptă prin prăbușiri și unde movile funerare antice apar cufundate în apă. Referentul înclină a situa vechiul port în partea de nord-vest a cetății, în actualul lac Sinoe, unde crede a fi constatat, sub apă, urmele unui « dig ». Majoritatea participanților la discuțiile care au urmat și-au exprimat îndoiala față de această părere, aderînd însă la celelalte interpretări expuse și fiind de acord asupra necesității de a se continua cu mijloace adecvate cercetările referitoare la asemenea probleme topografice.

— 14 mai 1954. Victoria Eftimie: « Cîteva observații cu privire la mănuișle de amfore de la Histria ». Pe baza analizei a circa 700 mănuișle de amfore cu stampile, autoarea ajunge la concluzia că Histria a întreținut întinse relații comerciale cu cetățile comerciale din sud și cu deosebire cu Sinope, Thasos și Rhodos. La discuții, prof. Em. Condurachi susține că timbrele de pe amfore garantau marfa conținută. Tov. R. Vulpe consideră, dimpotrivă, că erau oficiale și garantau calitatea ceramicii; ca dovadă e că asemenea timbre se aplicau și pe țigle.

— 17 mai 1954. Petre Alexandrescu: « Cîteva observații privind ceramica greacă arhaică de la Tariverdi ». Referentul ocupîndu-se în special de resturile de vase corintice și attice cu figuri negre, descoperite în stațiunea de la Tariverdi din teritoriul Histriei (cf. « S.C.I.V. », anul III, 1952, p. 269—276; anul IV, 1953, nr. 1—2, p. 129—135; anul V, 1954, nr. 1—2, p. 100—108), dar ținînd seama și de ceramica rhodo-ionică de acolo, concludă că acea așezare datează cel mai de vreme din preajma anului 575 î.e.n.

— 22 octombrie 1954. Ion I. Russu (Cluj): « Un litigiu de hotărnicie din Scythia Minor ». Comunicarea este publicată în numărul de față din « S.C.I.V. ».

— 12 noiembrie 1954. Gr. Florescu: « Cîteva observații cu privire la organizarea armatei romane din secolul al IV-lea e. n., pe baza unor inscripții descoperite pe limes-ul scitic ». În primele decenii ale secolului al IV-lea, legiunea romană se fărâmițează în *vexillationes* , trimise în diverse garnizoane. Într-una din inscripțiile descoperite la Capidava, inedită, se menționează o *vexillatio Capidavensium* și o unitate de *equites scutarii* . La discuții, tov. R. Vulpe exprimă părerea că inscripția de proveniență incertă publicată în 1934 (în volumul: « În memoria lui Vasile Pârvan », p. 134—137), pomenind aceleași unități militare, trebuie să fi fost găsită tot la Capidava.

— 10 decembrie 1954. D. M. Pippidi: « Două inscripții recent descoperite la Histria ». Emendații și comentarii cu privire la inscripțiile grecești publicate sumar în « S.C.I.V. », anul V, 1954, nr. 1—2, p. 93, inscripțiile nr. 6 și p. 95, nr. 10. În legătură cu primul din aceste texte epigrafice, reprezentînd o dedicație agonală din secolul al III-lea e. n., autorul publică un studiu mai întins în numărul de față din « S.C.I.V. ».

— 14 ianuarie 1955. Petre Alexandrescu: « Cîteva texte privind retragerea lui Darius de la Dunăre și consecințele ei imediate ». Se insistă asupra divergențelor dintre textul lui Herodot și fragmentele lui Ctesias cu privire la drumul urmat de regele persan

în retragerea sa peste Strimtori și la intervenția sciților la sud de Dunăre, dându-se preferință știrilor transmise de istoricul din Halicarnassos. Se face o legătură între aceste evenimente și apariția statului odrys al tracilor.

— 28 ianuarie 1955. Emilian Popescu: «Știri noi privind educația tineretului la Histria în epoca elenistică și romană». Comentarii asupra a șase inscripții referitoare la acest subiect, dintre care trei cunoscute mai de mult (V. Pârvan, «Dacia» II, p. 208; Histria IV, nr. 55, p. 688 și Histria VII, p. 27), una publicată în «S.C.I.V.», anul V, 1954, 3—4, p. 449, iar două inedite. Printre acestea din urmă, una pomenește un medic din Cyzicos, care ține prelegeri în gimnasiul din Histria, iar alta, din secolul al II-lea î. e. n., făcând aluzie la o epocă de strimtorări prin care trecea Histria, reprezintă o dedicație pusă de către colegiile de *epheboi* și *neoi*, împreună, în cinstea unui gimnasiarh.

Comunicări în Secția orînduirii prefeudale și feudale

— 26 ianuarie 1954. P. Diaconu: «Considerații asupra celei mai vechi ceramică de tip slav de la Dinogetia-Garvăn». Analiza ceramicii din secolele X—XI, aparținînd nivelului inferior al așezării feudale timpurii, care s-a dezvoltat în insula Bisericuța din comuna Garvăn, peste ruinele anticei Dinogetia. În aceeași ședință, N. Angheliescu, directorul Muzeului din Călărași, a prezentat material din epoca romană și din perioada prefeudală, găsit pe cele două maluri ale Dunării, în apropierea orașelor Călărași și Ostrov-Silistra, (publicate în prezentul număr din «S.C.I.V.», p. 279).

— 23 februarie 1954. Eugen Comșa: «Observații în legătură cu brățile de sticlă din așezarea feudală de la Garvăn». O parte din aceste brăți, datînd din secolele XI—XII, provin din centrele imperiului bizantin, altele din atelierele statului rus kievean, unele, în sfîrșit, par a fi fost lucrate pe loc.

— 23 februarie 1954. Dinu V. Rosetti: «Așezarea feudală de la Cetățenii din Vale (r. Muscel)». Se prezintă o serie de descoperiri din cetatea medievală de pe valea superioară a Dimboviței, situate între Stoienești și Cetățenii din Vale, relevîndu-se un relief care reprezintă un călăreț și o inscripție rupestră, în care autorul vede numele «Basaraban», datînd-o în secolul al XIII-lea, în epoca invaziei tătarilor.

— 25 martie 1954. N. Constantinescu: «Cîteva probleme în legătură cu originea Cetății Neamțului». Referentul respinge părerea după care Cetatea Neamțului ar fi de origine teutonică și atribuie înțelegerea acestei cetăți lui Petru I Mușatinul, punînd în evidență asemănările ei cu cetatea de la Suceava. Planul acestor cetăți prezintă un caracter polono-baltic.

— 16 aprilie 1954. Constantin Preda: «Urme de viață din secolele X—XII la Histria». Fragmente ceramice bizantine smălțuite și monede de la Manuel Comnenul găsite în stratul de la suprafața ruinelor cetății antice. La discuții, tov. R. Vulpe atrage atenția asupra numelui «Stravico» menționat în hărțile antice italiene din secolul al XIII-lea în dreptul Histriei, reflectînd, poate, existența unei escale bizantine în acest loc. Comunicarea a fost publicată în «S.C.I.V.», V, 1954, nr. 3—4, p. 531—538.

— 18 mai 1953. M. Petrescu-Dimbovița: «Rezultatele ultimelor cercetări sovietice cu privire la cultura Romen-Borșevo și importanța lor pentru arheologia din R.P.R.». Sînt prezentate materiale ceramice de la Hlincea, Spinoasa, Dănești și Suceava, dovedind răspîndirea acestei culturi slave din secolele IX—X în Moldova. Comunicare publicată în «S.C.I.V.», V, 1954, nr. 3—4, p. 569—584.

— 24 mai 1954. Trifu Martinovici: «Ceramica din a doua jumătate a secolului al XV-lea de la Suceava». Se remarcă progresele realizate în acest secol în tehnica ceramicii moldovenești.

— 31 mai 1954. I. Barnea: «Amforele feudale de la Dinogetia-Garvăn». Pe baza provenienței acestor recipiente se trag concluzii asupra relațiilor comerciale ale așezării

feudale timpurii de la Bisericuța, lângă Garvăn, cu Bizanțul, cu centrele bizantine din nordul Mării Negre și cu Rusia kieveană.

— 19 noiembrie 1954. Eugen Comșa și Gheorghe Bichir: « Tezaurul din așezarea feudală de la Garvăn ». În cursul săpăturilor din 1954, s-a descoperit într-o groapă conținând cenușă, gunoaie, resturi de pînză de in carbonizată și cioburi de caracter slav un tezaur compus din giuvaere fine de aur și de argint de caracter bizantin, dintr-un cuțitaș de fier, câteva mărgelile din piatră de Ovruci și mai multe monede de aur și de argint de la Isaac Comnenul, care datează toate obiectele în secolul al XI-lea.

— La 21 ianuarie 1955, tov. Șt. Olteanu a prezentat comunicarea « Meșteșugurile pe teritoriul Sucevei pînă în prima jumătate a secolului al XV-lea ». Pe baza documentelor literare și arheologice autorul arată care au fost meșteșugurile de pe teritoriul Sucevei, relevînd rolul pe care l-au jucat meșteșugarii în dezvoltarea socială economică a Moldovei feudale din secolul al XIV-lea și din prima jumătate a secolului al XV-lea.

D I V E R S E

— În ziua de 12 ianuarie 1955 la Muzeul național de antichități a avut loc ședința colectivului de la Bicaz la care au participat specialiștii din diferite domenii: istorici, arheologi, etnografi, arhitecți, lingviști, folcloriști, antropologi. S-a discutat raportul preliminar asupra cercetărilor efectuate în regiunea Bicaz de către membrii colectivului, în vara anului 1954. Discuțiile ample și vii au demonstrat necesitatea unei strînse colaborări între specialiștii diferitelor discipline, atît pe teren în timpul cercetărilor, cit și în elaborarea rezultatelor. S-a întocmit de asemenea un plan concret de perspectivă care prevede studierea etnogenezei populației acestei regiuni sub toate aspectele: arheologic, etnografic, lingvistic etc.

FILIALA DIN IAȘI A ACADEMIEI R.P.R.

La Filiala Iași a Academiei R.P.R. s-a ținut comunicarea: « Amforele grecești descoperite în vecinătatea Iașilor » de către prof. D. Tudor, N. Zaharia și Emilia Zaharia.

Lucrările sesiunii științifice a Filialei din Cluj a Academiei R.P.R.

Între 18—21 decembrie 1954 a avut loc la Cluj Sesiunea științifică a Filialei din Cluj a Academiei R.P.R., în colaborare cu Universitatea « V. Babeș », Universitatea « Bolyai », alte instituții de învățămînt superior din Cluj, precum și cu Institutul medico-farmaceutic din Tg. Mureș.

Ședința de deschidere a fost prezidată de acad. Traian Săvulescu, președintele Academiei R.P.R., care, în cuvîntarea de deschidere a subliniat legăturile culturale, economice și politice dintre poporul român și minoritățile naționale în decursul veacurilor.

Acad. E. Petrovici, președintele filialei din Cluj a Academiei R.P.R., a prezentat un raport amănunțit referitor la realizările și sarcinile concrete ce revin Filialei în lumina proiectului de activitate cu privire la dezvoltarea agriculturii.

În legătură cu acest raport au fost prezentate mai multe corapoarte, dintre care următorul se referă și la problemele arheologiei:

« Valorificarea patrimoniului istoric al R.P.R. » (prof. D. Prodan, membru corespondent al Academiei R.P.R. și prof. C. Daicoviciu), referat în care se cuprind o serie de considerații interesante asupra monumentelor istorice din epoca veche cu utile indicații privind conservarea și ocrotirea resturilor arheologice. Referatul mai schițează și un minimal program de lucrări de documentare pentru istoria epocii vechi.

Lucrările sesiunii s-au desfășurat apoi pe secții unde au fost prezentate 175 de comunicări științifice.

În ședința plenară de închidere, un grup de oameni de știință din Cluj a supus aprobării participanților la sesiune o moțiune în favoarea păcii și colaborării între popoare.

La Secțiunea de științe istorice, filozofice și economico-juridice a Academiei R.P.R. au fost prezentate un număr de 28 comunicări științifice, privind probleme din cele mai variate, din diferite epoci ale istoriei patriei noastre.

Istoria veche a fost bine reprezentată printr-un număr de comunicări privind probleme de mare importanță. Acestea sînt:

1. — *Problema statului sclavagist dac* — atît de discutată în ultimii ani — a constituit tema comunicării « Contribuții la studiul statului sclavagist dac » (C. Daicoviciu). În comunicare se arată că începuturile statului dac iau naștere încă de pe la sfîrșitul secolului al II-lea î.e.n., sigur încă din primii ani ai lui Burebista, poate chiar din vremea tatălui acestuia. O căpetenie a dacilor din Transilvania a fost acel Robobustes pomenit de prologul lui Pompeius Trogus. Comunicarea mai insistă și asupra dăinuirii statului dac și după moartea lui Burebista, avînd în frunte o serie de regi ca Deceneu, Comosicus, Coryllus, Duras, Decebal. Comunicarea se publică în prezentul număr din « S.C.I.V. ».

Comunicarea: « Problemele agriculturii în Dacia, înainte de cîmpirea romană » (A. Bodor), bazată pe istoricul Flavius Iosephus și poetul Horațiu, deduce existența obștii satești la daci înainte de cîmpirea.

În « Considerații asupra brodnicilor » (K. Horedt), autorul, încercînd să pună de acord rezultatele cercetărilor arheologice de la Morești cu izvoarele literare și documentele vremii, stabilește prezența populației slave a brodnicilor și pe teritoriul Transilvaniei.

N. Lupu a prezentat un istoric al cercetărilor arheologice din cimitirul dacic de la Cașolț (« Istoricul cercetărilor necropolei de la Cașolț »).

Discuțiile care au urmat după comunicările din domeniul istoriei vechi au fost vii, la ele luînd parte atît specialiștii din Cluj, cît și cei din București, ceea ce va permite autorilor să-și îmbunătățească conținutul lucrărilor.

A fost subliniată participarea activă a cadrelor tinere atît în ceea ce privește prezentarea de comunicări, cît și la discuții.

După încheierea discuțiilor au fost prezentate planurile de muncă științifică pe anul 1955 ale Institutului de istorie al Academiei R.P.R. (prof. C. Daicoviciu), ale catedrelor de istorie de la Universitatea « Bolyai » (prof. L. Banyai), ale catedrelor de științe sociale de la Universitatea « V. Babeș » (conf. I. Ceterchi), ale catedrelor economico-juridice de la Universitatea « Bolyai » (prof. Z. Csendes).

Planul de muncă științifică pe anul 1955 al Institutului de Istorie al Academiei R.P.R. din Cluj corespunde sarcinilor ce îi revin în cadrul planului general al Filialei din Cluj.

Sectorul de istorie veche are înscrise următoarele probleme mari:

1. — Săpături arheologice și organizarea muzeului arheologic.
2. — Culegere de inscripții.
3. — Întocmirea monografiei Morești. Partea I (în colaborare cu Muzeul național de antichități din București).
4. — Aplicarea Directivelor P.M.R. cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2—3 ani.

În afară de munca desfășurată în diferite colective, cercetătorii Institutului de Istorie lucrează și în domeniul elaborării lucrărilor individuale de interpretare, stabilindu-se în acest scop sarcini concrete fiecărui colaborator.

Institutul de Istorie și-a asumat și sarcina de a coordona activitatea științifică istorică a diferitelor instituții de cultură din Transilvania, în vederea eliminării suprapunerilor

de teme. Ca urmare, planul pe anul 1955 prevede o colaborare strinsă nu numai cu cadrele de istorie de la cele două universități din Cluj, ci și cu Arhivele Statului din Cluj, Timișoara, Orașul Stalin, Arad etc., cu diferite muzee din provincie, precum și cu alte instituții de cultură și societăți științifice de pe teritoriul Transilvaniei.

Expunerea planurilor de muncă științifică pe anul 1955 a fost urmată de largi dezbateri, care au contribuit la îmbunătățirea tematicii generale a planului Filialei din Cluj a Academiei R.P.R.

Sesiunea a scos în evidență faptul că știința din țara noastră este o știință a poporului și că rolul oamenilor de știință este acela de a contribui din toate puterile la dezvoltarea și înflorirea patriei.